

ÚTKÖZBEN

Sükösd Mihály

Hajnali öt óra múlt, amikor Tege megérkezett. Fél órával előbb kiment a mellékhelyiségbe, leöblítette arcát, fogat mosott, és megborotválkozott. A kapcsoló rengeteg áramot adott, villanyborotvája úgy dolgozott, mint a fogorvosi fűrógép, pillanatok alatt vörösre marta Tege nyakát. Farzsebébe tette iratait, a folyosóra szállította két bőröndjét, és még maradt néhány percet. Tege az ablak előtt állt, az állomás irányába nézett, és fázott. Egész éjjel fázott, tenyerébe hajtott fejjel aludt, álmában bőrtönpriccsen hevert, nyitott ablak mellett, s a szél letépte a pokrócot, később felébredt, és cigarettával melegítette magát. Felhőtlen volt az ég, a vonat szembefutott a kelő nappal, a töltés menti fákon egyetlen levél se mozdult, de Tege barátságban maradt a hideggel, állt az ablak előtt, és vacogott a foga. Vissza kellett volna mennie a mellékhelyiségbe, de nem akarta egyedül hagyni a bőröndöket.

Bőröndökkel a kezében, fogvacogva adta át magát a tömegnek a peronon, körülbelül ötven métert sodródott. Ekkor valaki meztelen lábára lépett, és Tege munkához látott, olvasni kezdte a feliratokat. Az elsőt hamar megtalálta, az ablak elé állt, és pénzt váltott. Valamivel kevesebbet kapott, mint amennyire számított, ezt levonásnak tartotta, adónak. A második felirat alatt megtalálta az önműködő csomagmegőrző rekeszeket. Visszament a pénzváltóhoz, az imént kapott bankjegyek egyikét nikkelpénzre cserélte, és dolgozni kezdett. Pénzdarabot dobott a nyílásba, a kazetta feltárult, Tege átrendezkedett. Felnyitotta az egyik bőröndöt, kiemelt belőle egy sporttáskát, a sporttáskába néhány tárgyat rakott, a bőröndöket a kazettába helyezte, és megkísérelte bezárni az ajtót. A kulcs nem fordult meg a zárban. Tege igyekezett, majd újabb pénzdarabokkal kísérletezett, de egyik sem

illett a nyílásba. Újból kiemelte bőröndjeit a kazettából, visszament a pénzváltóhoz, egy nikkelpénzt rézpénzekre váltott át. Az ajtó bezárult. Tege felsőhajtott, a kulcsot farzsebébe helyezte és megkereste a következő feliratot. Az automatától cigarettát kapott egy nagyobb rézpénz ellenében, az italok közül némi habozás után a kakaót választotta. Az automata kettyenve papírpoharat bocsátott ki magából, Tege kézzel próbálta meg kiemelni az acélkosárkából, a kosárka fogai felkarmolták mutatójúját. Tege leszopta ujjáról a vért, és hátrafordult: négyen álltak mögötte, mozdulatlanul, szótlanul nézték. Bicskával kopta ki a papírpoharat, lyukat faragott a tetején, előredőlve szürccsölt, néhány csepp meleg kakaó mégis meztelen lábfejeére freccsent. Már csak az utolsó felirat volt hátra.

— Egy kis térképre lenne szükségem a városról — mondta hangosan és tagoltan.

— Autó, hajó, repülő?

— Ó nem — mondta Tege hangosan és udvariasan. — Csak gyalogosok részére, a legnagyobb méretarányban.

Az állomás előtt locsolókocsi mosta az utat: tengelye körül forgott és legyező alakban permetezte a vizet, tornyában a kocsikezelő némán egyensúlyozott, mint tmutatványát végző elefánt hátán az idomár. Tege indiai alkirály volt, nemzeti ünnepen. Az állomással szemben, ápolt park közepén öles bronzszobor magaslott, a parókás, potrohos férfi áldásra emelte kezét, karján és vállán négy madár fészkel: örvögalamb, sirály, kárókatona és lángbagoly. Blumenstock Jakab Ferdinánd, az ornitológia professzora három évtizedig tanított a városban, kétszer királyi érdeméremmel tüntették ki. Tege lábujjhegyre ágaskodott, a tanár holt szemébe tekintett, majd keresni kezdte térképén a szobrot. Éppen tíz éve olvasott utoljára térképet, nehezebb terepen, szakaszparancsnok korában a ruhonyai kiképzőtáborban. Ott hamar megtalálta a jugoszláv géppuskafészket, amelyet szakaszával meg kellett semmisítenie, tíz év után nem lelte Blumenstock Jakab Ferdinánd szobrát. Az állomást sem találta, nem értette a térkép idegen nyelvű rövidítéseit. A park közepén a villanyóra fél hatot mutatott. Tege több mint három óra szabad birtokosa volt. Elindult arra, amerre a kikötőt sejtette.

Az első száz méteren háromszor állt meg, férfi fehérneműt, könyveket és orvosi műszereket tanulmányozott, megtanulta a kirakati elrendezést, a címekeket, méreteket és árakat. Az első száz méter után eltiltotta magának a kirakatokat, mert ezúttal a kikötőbe igyekezett. Negyedórát gyalogolt, semmi nyomát nem találta a kikötőnek. Az utcán még nagyon kevesen jártak, Tege egy galambösz öregurat választott.

— Merre találok a kikötőt, uram? — kérdezte hangosan és tagoltan.

— Parancsol? — kérdezte meghökkenve az öregúr.

Tege megismételte kérdését. Az öregúr tehetetlenül kifelé fordította tenyerét, és továbbment. Tege másodjára egy középkorú asszonyt szemelt ki, aki melles nadrágban az utcát söpörte.

— A kikötőt keresem. Jó irányba megyek?

Az asszony értetlenül nézett rá, és megrázta a fejét. Tege megismé-

telte kérdését. — Nem értem — mondta az asszony, és seprűjére támaszkodva a fejét rázta. Tege sietősen továbbment, és a legközelebbi kirakat üveglakában megszemlélte magát. A hosszú alak, lötyögős pulóverben, szűk kék nadrágban, mezítláb ugyan, de szandálban, karján a sporttáskával az volt, akit megszokott, nemcsak az otthoni tükörből, de a tegnapi kirakatüvegből is, a másik ország másik városában, amelyet éjszaka hagyott maga mögött. Szája körül sem találta a pályaudvari kakakó nyomát. Mielőtt harmadszor kísérletezett volna, Tege végigfésülte napszitta, sötét csomós haját.

— Ön külföldi? — kérdezte a megszólított. — Talán spanyol?

— Külföldi vagyok, de nem spanyol — mondta Tege.

— A kikötő mely részét keresi?

Tege bizonytalan mozdulatot tett. — A kikötőt. Az egészet.

— A kikötőben van, uram — körülmutatott karjával. — Ez már a kikötő, ez is a kikötő.

Tege szűk utca elején állt, jobbra-balra hasonló utcácskák nyíltak. Semmi sem jelezte a kikötőt, kikötőszagot sem érzett. Alacsony, földszintes és egyemeletes házak sorakoztak egymás mellett, a kirakatok helyét bolthajtásos, szűk nyílások foglalták el. A bejáratok felett még égett a neonfény, a piros és zöld feliratokat kísértetiesé fakította a hajnali nap, a macskaköves, töredezett járdán csukott autók parkoltak. Tege az úttesten haladt előre, a legközelebbi saroknál megtalálta az utca nevét. Delfinnek hívták a sikátort, s Tege belátta, hogy valóban a kikötőbe ért: egy filmen látta az utca nevét, odahaza a filmklubban, a híres kikötő leghíresebb utcájának számított.

A szűk utcafalak közt felmelegedett a levegő, Tege levetette pulóverét, és elhelyezte a sporttáskában. Miközben öltözött, a legközelebbi, lila neonnal koszorúzott pincenyílásból egy asszony lépett ki. Fekete estélyi ruhát viselt, duzzadt bokájú lábán ezüst körömcipőt, arcát fekete szemüveg takarta. Kissé támoilyogva állt meg Tege mellett.

— Fordítson hátat! — parancsolta.

Tege óvatosan elfordult, az asszony lekuporodott, felfogta ruháját, és szükségét intézte. A pincenyílásból fiatal férfi lépett ki, gyűrött, fehér szmokingban, fekete napszemüvegben. Az asszony szemérmetlen mozdulatot tett, a férfi karonragadta, az egyik autóhoz vezette. Tege tovább haladt előre. Feje felett hosszú, keskeny, sötétkék csikban látszott az ég, a nap feltárta a szoros házak tövét, a salétrom penészes faltjait a pincenyílások körül. Tege alacsony férfit ért utol, aki szétterpesztett lábbal állt az úttest közepén, és olvasott.

— Várjon meg, uram — szólt utána a férfi. Nyakig zárt, fekete kabátot viselt, fehér papi nyakkendőt. — Ön az első, aki ma reggel tekintetével figyelemre méltatott. Iszik velem valamit?

— Nagyon köszönöm — mondta hálásan Tege —, de most nem kívánom. Ritkán iszom hajnaltájban.

— Ön külföldi? — forró, száraz tenyerét Tege meztelen karjára tette. — Ha jól sejtem, szerbhorvát, érezni a kiejtésén.

— Külföldi vagyok, de nem szerbhorvát — mondta Tege. — És Ön pap? Az evangélikus egyházhoz tartozik?

— Az ágostai kétszerkeresztelőkhez — mondta büszkén a férfi. — Felekezetem kétszáz éve vált ki az evangélikus egyházból, csaknem

tízezer hívünk van ebben a városban. Hitünk szerint Isten nem az atya, fiú, szentlélek hármasságának inkarnációja, de nem is személyes egység. Elmondhatom felekezetünk legfontosabb tanításait? Teológiai előadó vagyok.

— Máskor nagyon érdekelne, de most a kikötőbe igyekszem — mondta udvariasan Tege. — Különben is, félek, hogy nem nagyon tudnám követni.

— Nem foglalkoztatják teológiai kérdések? — kérdezte a férfi.

— Nem elsősorban.

— Nem köti le élete minden percében Isten?

— Nem éppen — vallotta be Tege.

A férfi szomorúan elfordult. — Sajnálom Önt — mondta. — Sajnálom, hogy nem iszik velem valamit. Talán jobb belátásra tudnám téríteni. Üres lehet az élete, uram.

— Azért igyekszem kitölteni — mondta Tege.

A macskaköves járdáról egymás után indultak el a luxuskocsik, de a pincenyílások fölött még mindig égtek a neonok. A *Láma* feliratú bejárat előtt két tisztára mosdatott kisfiú állt, sósikflit rágcsáltak, s a fejmagasságban függő ketrecet figyelték, amelyben hatalmas fehér patkány keringett, enyhén csatakos bundában. Tege kirámolt a farzsebéből, legutóbbi hazai leveléről leszakította a bélyeget, s tenyerén a kisfiúknak kínálta. Azok ellenségesen néztek rá, ügyet sem vetettek a bélyegre, egy lépést hátráltak, és tovább figyelték a patkányt. A *Lámából* szöke férfi lépett ki, jobb arcán, halántékától állcsontjáig véres karcolás. Kézen fogta a kisfiúkat, az egyik mondott valamit, a férfi gyanakodva végigmérte Tegét, aztán útnak indultak hármasban, a kisfiúk tovább rágták a sósikflit. Tege megsemmisítette a lucskos bundájában nesztelenül keringő fehér patkányt, és belépett a *Lámába*. A helyiség szűk volt és alacsony. A tetővilágítás vörösre festette a zöld játékasztalokat, a játéktér lovaspóló mezejére emlékeztetett, de a lovakat lámák pótolták, lábukat forgatókarral lehetett az asztal széléről irányítani. A játékhelyiségből további ajtók nyíltak. Tege az asztal mellé állt, és tanulta a játékot. Amikor az asztalnál állók befejezték, odalépett az egyikhez.

— Játssza velem egy fordulót?

A másik válaszolt valamit, Tege nem értette, beleegyezésnek vette. Pénzt dobott a szerkezetbe, és megragadta lámáinak forgókarját. Nem egészen öt perc alatt elvesztette a játszmat.

— Revansot kérek.

Újabb pénzdarabot dobott a nyílásba, és lámáira összpontosított. Ezt a játszmat kilenc perc alatt vesztette el. Köszönetet mondott partnerének, és távozni készült.

— A pénzt — mondta a másik.

— Hiszen bedobtam — mondta Tege. — Mind a kétszer, a nyílásba. Maga is látta.

— Maga vesztett — mondta a másik. A homályos, vörös neonfényben Tege nem látta az arcát. — Kérem a pénzt.

— A vesztes fizet a nyertesnek? Ez nincs kiírva sehol.

A másik közelebb lépett, és némán karonragadta. Miközben fizetett, Tege megpróbált az arcába pillantani, de partnere sokkal alacsonyabb

volt nála. A játékosok az asztalok körül futólag megnézték Teget, aztán visszahajoltak a lámák fölé. Kint, a napfényben Tege megszemlélte meztelen, barnára sült karját. Semmi sem látszott rajta, holott már két szorítást örzött, a kétszerkeresztelő teológiai előadó forró, száraz tenyerének és a lámajátékos figyelmeztető ujjainak nyomát.

A szűk, magas házfalak közt az utca váratlanul belefutott a tengerbe. Az utolsó pincebejárat szinte a vízpartig ért, a macskakövek után átmenet nélkül következett a finom szemcséjű homok. Tege maga mögött hagyta a Delfin utcát, a sápadt neonfényeket, a járdán parkírozó, csukott autókat, és olyan közel ment a tengerhez, hogy meztelen lábujja nedves lett a szandálban. Nézte a mozdulatlan, kék vizet; cseppet sem hasonlított a tegnapihoz, amelyben megmerítette magát, holott névszerint ugyanaz a tenger volt. Tege levette szandálját, feltúrta nadrágszárát, és bokáig a tengerben a móló felé indult. Három hatalmas, fehér hajó horgonyzott egymás mellett, három percig tartott, amíg a legnagyobb oldala mellett elhaladt, karórájának másodpercmutatóján mérte az időt. A mólón senki sem járt. Tege leült az óriáshajó meredek fara mögött a köre, és a víz fölé lógatta meztelen lábát. Még sok ideje volt, melegen sütött a nap, a tenger fénylett, moccanásnyi hullám se fodrozta, a szemhatáron fehér szírt-sor húzódott, gyermekek tejfogára emlékeztetett. Ült a hajó alatt, kapitánynak képzelte magát, aki nemsokára parancsokat osztogat, a hajó felvonja vitorláit, és kifut a nyílt tengerre. Tege a Bermudákat választotta úticélul, kora ifjúsága óta különösen kedvelte a Bermudákat, noha zavarba jött volna, ha választ kell adnia, tulajdonképpen sziget-e a Bermudák vagy szigetecsoport, s pontosan merre kerül vagy terülnék el. Kenyeret és kockasajtot vett elő a sporttáskából, enni kezdett, a sajt papírt a tengerbe szórta. Feje felett, a hajó meredek fehér oldalában kinyílt egy ajtó, egy matróz mászott le a partra, és szétvetett lábbal megállt Tege mellett.

— Elnézést kérek — mondta Tege. — Nem akarom elpiszkítani a tengert. Kicsi sajt papír, és gombóccá gyúrtem. Már alig látszik.

— A papírral semmi baj — mondta a matróz. — Mit csinál maga itt?

— Várok — Tege felnézett a matróz repedezett, vörös borostás arcába. — Ülök és várok. Nézem a tengert. Szeretem nézni.

A matróz tünődve himbálódzott szétterpesztett lábain. — Miért éppen a mi hajónk alá ült?

— Nem szabad? — kérdezte Tege. — Ez katonai hajó?

— Nem katonai hajó — a matróz haja, szemöldöke és szempillája szalmaszőke volt, de borostája vöröses. — Maga görög?

— Nem.

— Délolasz?

— Nem és szerbhorvát sem — mondta Tege. — Magyar vagyok

A matróz elképedten nézett rá, lassan elvigyorodott, és megcsóválta a fejét.

— Nem hiszi? — Tege még mindig ült, előtte a tenger, fölötte a matróz, és még feljebb az óriási, fehér hajó. — Megmutatom az útlevelemet, helyes?

A matróz lapos, feketére égett hüvelykujja úgy feküdt az útlevélen, mint egy kikötői pecsét. Nagyon óvatosan, tétován mosolyogva végiglapozta.

— Egész Európára?

— Természetesen egész Európára — mondta fölényesen Tege. — Miért, hogy gondolta?

— Szóval a magyar beszél így a nyelvünkön — mondta a matróz.

— Ha napestig találgatom, akkor se jövök rá.

Tege arrébb húzódott. — Foglaljon helyet. Megkínálhatom egy magyar kockasajttal?

A matróz megrázta a fejét, visszaadta az útlevelet. — És mit csinál ott Magyarországon? Úgy értem, mivel foglalkozik?

— Újságnál dolgozom — mondta Tege. — És maga mit csinál ezen a hatalmas hajón? Fedélzetmester vagy a gépházban tevékenykedik? Biztos járt már a Bermudákon, igaz?

— Milyen újságnál? — A matróz közvetlenül Tege előtt állt, arca töprengésről tanúskodott, ajkát előre csücsörítette. — Mint a *Tarantana Csillag*?

— Egy társadalomtudományi folyóiratnál. Az emberi viszonylatokat tanulmányozom, maguknál így mondják.

— Rendőrségi ügyekkel is foglalkozik?

— Csak a legkritikább esetben.

— Politikai dolgokról is ír?

— Ahogy vesszük — mondta Tege.

— Menjen innen — mondta a matróz.

— Tessék? — mondta Tege. Ültében hirtelen megizzadt a háta.

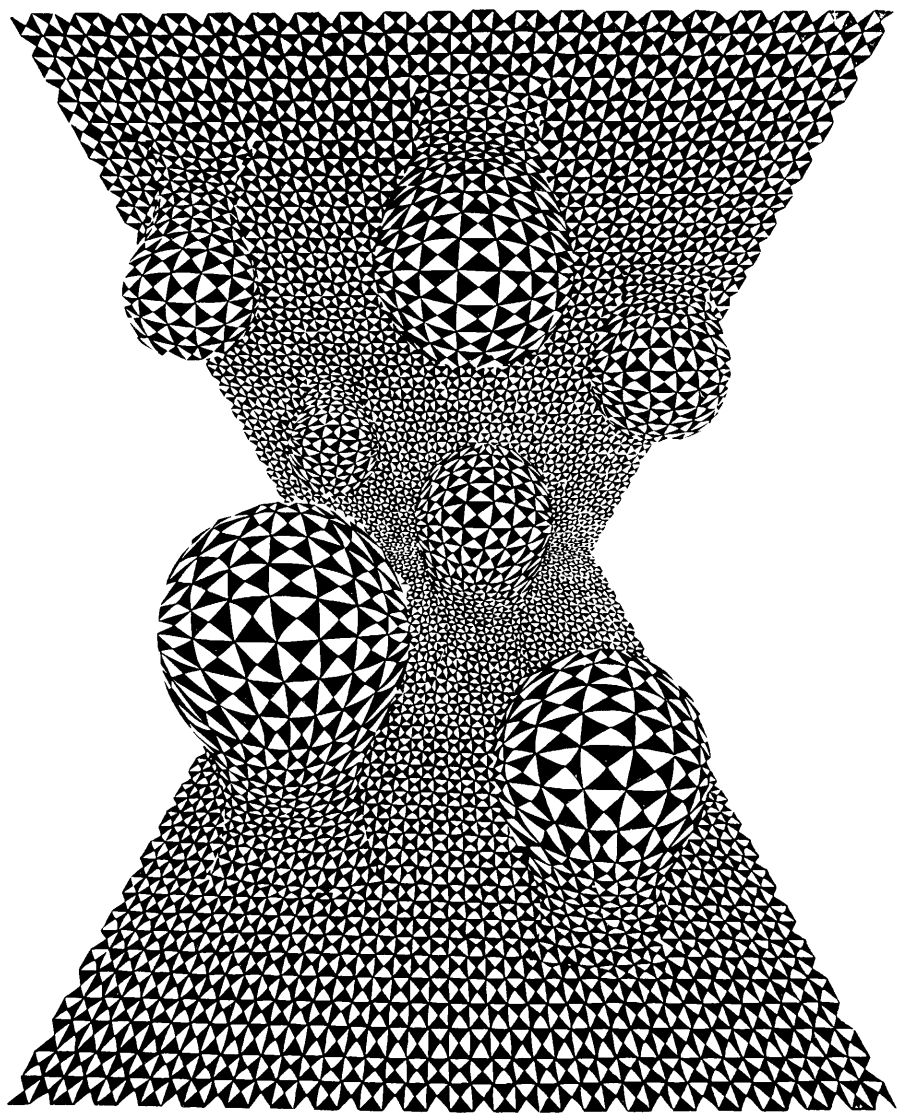
— Menjen innen a hajó mellől. A mólóról.

Tege felállt. — Néztem a tengert. — Másfél fejjel volt magasabb a matróznál, és izzadt. — Nem csinálok semmi rosszat. Nézem a tengert, várok, mert még korán van, nem mehetek sehová. Azt mondta, ez nem katonai hajó. Ha van ideje, elbeszélgethetnénk, amíg várok. Mesélhetne a Bermudákról.

— Ez nem katonai hajó — mondta makacsul a matróz. — Semmi beszédem magával, és maga ne üljön itt. Menjen innen.

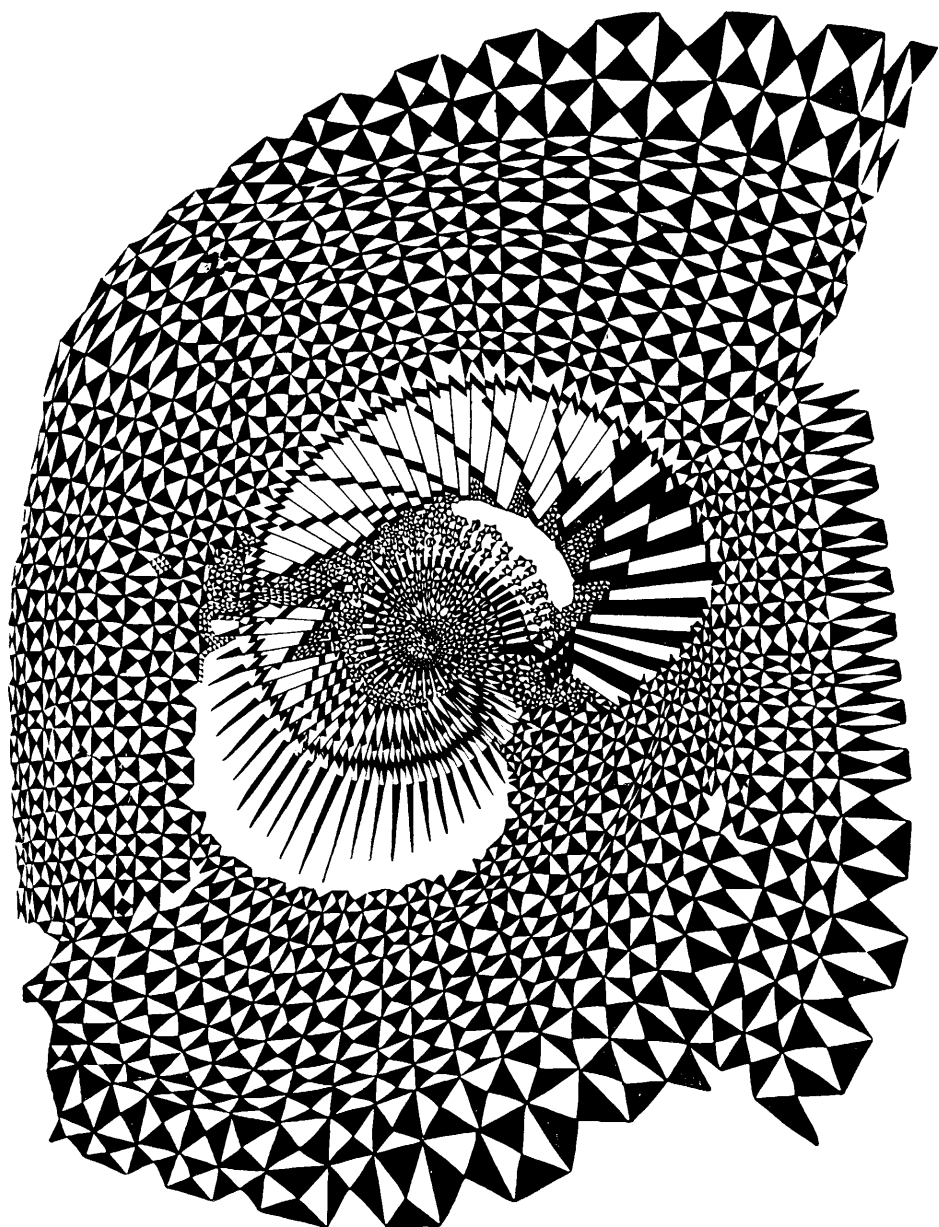
Tege karjára emelte a sporttáskát, kikerülte a matrózt és elindult. A hatalmas hajó üres volt, a mólón senki sem járt. Ahogy ment, kétoldalt a tenger sima volt, átlátszó és aranyszegélyű. A partról visszanezett: a matróz ott állt, ahol hagyta, szétterpesztett lábával, zsebre tett kézzel. Tege az órájára pillantott, és visszament az állomásra. Ivott még egy pohár kakaót, egy pénzdarab ellenében kinyitotta a kazettát, kiemelte egyik bőröndjét. Térképpel a kezében autóbuszra szállt, számításokat végzett, nem tévesztette el a megállót.

A ház kilenc emeletből állt, Tege három lift közül választhatott. Berakodott az egyikbe, elindult felfelé. Pokoli meleg volt, a jelzőtáblán piros és zöld fény váltakozott kiismerhetetlenül, Tege úgy gondolta, ha a lift nem áll meg, mindörökre a forró fülkében marad, sporttáskájával és bőröndjével összezárva emelkedik egyre feljebb. A lift megállt. Bőröndjével a kezében Tege elindult az udvarra nyíló folyosón, hét emelet magasban. Tériszony kerítette hatalmába, fal felé fordult arccal, féloldalasan haladt előre. Csengetésére macska-

MIROSLAV ŠUTEJ

hozzáöntött mennyiség 7

MIROSLAV ŠUTEJ

rajz

nyávogás felelt. Tege másodszor is csengetett, a nyávogás erősebben hangzott, a kukucs-kálóban szűrös szempár jelent meg.

— Jó reggelt kívánok — mondta Tege. — Azaz már jó napot. Mullerné asszonyt keresem.

A nyávogás elhallgatott, a kukucs-kálóban ott maradt a mozdulatlan fekete szempár.

— Tege Károly vagyok Budapestről. — A folyosó végén kinyílt egy ablak, egy asszony hajolt ki, szemügyre vette Tegét, kényelmesen kikönyökölt, és figyelni kezdett. — Mullerné asszonyhoz van szerencsém?

A szempár megrebbent, az ajtó mögött egy hang mondott valamit. Tege nem értette.

— Teréz nénitől hoztam levelet, Budapestről. Doktor Augusztinovicnsétől.

— Dobja be — mondta a hang.

Tege a farzsebéből elővette tárcáját, a tárcából egy levelet, és bedobta a kukucs-kálón. A kukucs-káló becsapódott. A folyosón egyre több ablak nyílt ki, az asszonyok egymás mellé könyököltek, aprólékosan megnézték Tegét, és véleményt cseréltek. Tege tétőszonya fokozódott, a fal felé fordult, lehunyta szemét. Az ajtó kinyílt. Tege fel-emelte bőröndjét, és bement. A kinti napsütés után semmit sem látott. A sötétben lámpácskák kezdtek világítani, s ahogy szeme megszokta a homályt, Tege négy macskát számolt meg, két feketét, egy vöröstartkát és egy szürkét.

— Még most is olyan fiatalos az én Rézim? — kérdezte az asszony. Alacsony volt és hatalmas keblű, platinaszőke, koromfekete szemű. — A haja, a szép haja sem őszült meg?

— Cseppet sem látszik — mondta Tege. — Nagyon jól tartja magát, uszodába is jár.

— Ó, a csodaszép Budapest — az asszony elmosolyodott, szemét nem vette le Tegéről, összefogta nyakán a vékony pongyolát. — A gyönyörű Budapest a sok fürdőjével. Huszonkét éve nem láttam az én Rézimet.

— Tessék meglátogatni — ajánlotta Tege. — Nagyon sokan jönnek most hozzánk Önöktől. Önnek is el kellene látogatnia hozzánk.

— Ah — mondta az asszony.

A szürke macska elkurrogta magát, nesztelen mozdulattal Tege vállán termelt, és az arcába fújt. Tege megingott, és simogatni kezdte. A macska Tege vállába eresztette körmeit, ügyesen egyensúlyozva dagaasztott.

— Szeresd az urat, Péter — mondta a kövér asszony. — Az én Rézim küldte. Az úr nálunk fog lakni, Péter.

— Nagyon köszönöm — mondta Tege. Óvatosan lecmelte válláról a szürke macskát, kinyitotta a bőröndöt, az asztalra tett egy üveg barackpálinkát, egy rúd szalámit, egy hamletláncot és két kerek sajtot.

— Egy kis apróság. Teréz néni küldi és az edesanyám.

— Maguk magyarok a régiak — mondta az asszony, és végigsimította Tege karját. — A hagyományos magyar gavalléria. — Nyakába akasztotta a hamletláncot, a tükör elé állt, a keresztet elrendezte keble hatalmas halmai közt. — Tetszik? Persze rendes ruhát képzeljen hozzá.

— Nagyon előnyösen áll — vélte Tege.

— És ti mit szóltok hozzá? Péter, Jónás, Sámuel?

A macskák némán ültek, szemük világitott. Az asszony karonfogta Tegét. — Megmutatom a szobáját. Jól fogja magát érezni nálunk.

— Ne fáradjon velem — mondta Tege. — Csak két napig maradok.

— Addig marad, ameddig jól érzi magát. Örülök, hogy lesz akivel elbeszélgethetek a gyönyörű Budapestről. Imádtam azt a várost. — Feinyalábolta a sajtot és a szalámit. — Tudják ezt mind nélkülözni? Nem fog szükséget szenvedni az édesanyja?

— Nem valószínű — mondta Tege. — Rengeteg ennivalónk van, többet eszünk a kelleténél. Mi magyarok eszünk a legtöbb húst egész Európában, ez világstatisztikai adat.

— Maga párttag? — kérdezte az asszony.

— Nem — mondta Tege. — De azért én is sokat eszem.

Az asszony hatalmas szobába vezette, az ablaknál hárfa és hintaszék állt, az asztalon tányérban mézes dió. Az asszony a falhoz lépett. — Ilyen volt az én Rézim — csoportfénykép közepére mutatott. — A luzerni Notre Coeurben, nem is mondom, hány éve. És most keressen meg engem.

Két magas apáca között rengeteg fityulás fiatal lány sorakozott sarkig érő fehér ruhában, nyakukon szalagon fekete kereszt.

— Nem is tudom... — mondta Tege.

— Nem ismer meg? — kérdezte sértődötten az asszony. — Hiszen mondom, hogy itt áll Rézi...

— A gyermekkor egyöntetűsége — mondta Tege. — A későbbi egyéniség még nincs rajt az arcokon. Teréz nénit sem ismertem volna meg.

Az asszony megenyhült. — Hiszen maga olyan fiatal. Talán nem is élt még akkor.

— Dehogynem — mondta Tege. — Harmincéves vagyok. Már egyáltalán nem olyan fiatal.

— Gyermek — az asszony megsimogatta Tege meztelen karját. — Ez lesz a szobája.

A szobában üres könyvszekrény állt üvegajtóval, három hatalmas molyzsák, spanyolfal és vaságy. Az ágy felett széles vállú, bajuszos katonatiszt tekintett messzire, kezében fehér kesztyű.

— Artúr fog vigyázni az álmára — mondta az asszony. — Nyugodt álma lesz, felettem is Artúr őrködik, s nem panaszkodhatom. Csak négy hónapig éltünk együtt, majd elmondom, miért. Rézi nem mészelt?

— Nem — mondta Tege. — De nagyon érdekel.

— Elmesélem a halálát is — mondta az asszony. — Ebben a szobában halt meg, de nem ezen az ágyon. Nincs por sehol, naponta porszívózik. Artúr emléke miatt, meg a kicsinyek miatt.

A spanyolfal mögött, vattával bélelt kosárban nagy, szürke macska feküdt. A kicsinyek négyen voltak, már kinyílt a szemük.

— Dóra nem fogja zavarni — mondta az asszony. — Dóra az anyuk, és Sámuel az apjuk, tudja, a vörös. Ide költöztek, mert a többiek az én szobámban laktak, és Dóra most nem tűri meg őket, legkevésbé Sámuel. De magát szeretni fogja, igaz Dóra?

A macska Tegére nézett, résnyre húzta szemét, és hallgatott. Tege letette bőröndjét, leeresztett karral állt.

— Csomagoljon ki és pihenjen le — mondta az asszony. — Fáradt lehet. Rakodjon be a könyvszekrénybe, a kabátját sajnós a szekrény szélére kell akasztania. Adok egy lakáskulcsot.

— Nagyon köszönöm — mondta Tege.

Az ágyra heveredett, és lehunyta szemét. Csukott szemmel feküdt néhány percig, vonásai fellazultak, aztán felkelt, és felnyitotta bőröndjét. Hogy a könyvszekrényhez jusson, a kosár mellett kellett elhaladnia: a nagy szürke macska felemelte fejét, szeme zölden világlított. A kicsinyek ide-oda gurultak, farkuk égnek állt, cérnahangon társalogtak.

— Szervusz, macska — mondta Tege magyarul. — Csak két éjszaka leszek a terhedre, bírd ki addig. Én is kibirom a szagodat.

A macska mereven figyelt, hátán lazán emelkedett a szőr. Tege elővett egy kockasajtot, levágott egy karika szalámit, óvatosan a kosár elé tőlte. A macska megszagolta, de nem nyúlt hozzá.

— Edd meg — kérte Tege. — Magyar szalámi, az egész világ szereti. Szeresd te is.

Bepakolt a könyvszekrénybe, az üvegtáblák recsegni kezdtek, az eresztékekből por szállt fel. Ahogy újból elhaladt a kosár előtt, a macska felpúpozta hátát, fúj, és leköpte Tegét. Tege felkuporodott a vaságyra. — Hiszen nem bántottalak — mondta tehetetlenül. — Enni adtam neked. Szépen kértelek — indulatba jött. — Dögölj meg, macska, dögölj meg ott, ahol vagy.

— Bejöhettek? — kérdezte az ajtó előtt az asszony.

Szűk, fekete nadrágot viselt, zöld csipkepulóvert, kontyba csavarta szőke haját, kifestette a szemét. A hamletlánc a fekete nadrág hastáján ringatódzott. Tege megbüvölte nézte.

— Megfürödtem — mondta az asszony. — Artúr tanított meg, hogy ilyen melegben legjobb egy forró fürdő. Maga nem akar megfürdeni? Adok szivacsot a hátának.

— Nagyon kedves — mondta Tege. — De inkább a tengerben. — Felkapta sporttáskáját. — Nagyon kevés az időm, sajnós mennem kell.

Térkép nélkül talált vissza oda, ahol hajnalban járt, a Delfin utcán ment le a tengerhez. A sikátor teljesen üres volt, a macskakövek unatkoztak a vakító napfényben, a kioltott neonok alatt lakat zárta le a pincebejáratokat. Tege kereste a *Lámát*, ahol hajnalban elvesztette pénztét, de nem találta a bejáratot, a kalitka is eltűnt a csapzott bundájú fehér patkányal. A kikötőből is eltűnt a hatalmas, fehér hajó, a matróz nyilván a Bermudák felé utazott azóta. Tege bokáig homokban gyalogolt, a víz szélén piros és narancsszínű sátrak húzódtak, félkör alakú gyékénykosarak. Tege kerülgette a homokban embertársait, vetkőzőhelyet keresett, hasztalanul. Az autók a homok szélén álltak meg, a strandulók a kocsiban öltöztek át, vagy a homokba kuporodva, fürdőköpeny és lepedő alatt. Tegének sem autója, sem fürdőköpenye, sem lepedője nem volt. Hosszú ideig gázolt a homokban, végül egy pavilonhoz ért, ahol a büféhez mellékhelyiség is tartozott. Tege bevette magát az olajszagú deszkák közé, és átöltözött, ruhadarabjait elhelyezte a sporttáskában és lement a tengerhez. Köz-

vetlenül a víz szélén nyújtózott el, arcát a nap felé fordította, lába félig a tengerbe ért, az apró dagályhullám átcsapott rajta, az apály szabadon hagyta. Tege ellazult izmokkal hevert, érezte bőrén a napot, zárt szemhéján a közömbös hangokat, külön volt Tege, barna bőrének héjában, és külön az idegen világ, a víz, a homok, a sátrak és a kosarak. A kinti világot nem érdekelte Tege, befogadta, eltúrte, de figyelemre se méltatta, Tege azonban kíváncsi maradt, egy idő után feltápáskodott és lassan belegázolt a tengerbe. Bőre kóstolta az idegen vizet, talpa az idegen homokot, igen lassan menetelt, a tenger egyre többet foglalt el belőle, addig gyalogolt, amíg álláig nem ért a víz, akkor elengedte magát. Szembe úszott a nappal, félig lehunyt szemmel, mert zavarta a víz arany szegélye, később lélegzetet vett, és lement a víz alá. Nyitott szemmel, lassan tempózott, néhány centivel az egyenetlen tengerfenék felett, kezével megtapogatta a bársonyos homokhalmokat, a szabálytalan, fehér foltokat, melyeknek közepén a napfény minden sötétebb kavicsszemet világosan kirajzolt. Tege kivonult a világból, jól megvolt egymagában a tenger fenekén, oda-fent nem hiányzott senkinek, idelent meg elnézte fehér hullámcsíkot tempózó lábai nyomát, lélegzetének gyöngybuborékjait, dorbézolt fedelmi magányában, aztán feljött a víz színére, és lassan úszott vízszafelé.

Sporttáskája mellett idegeneket talált. Egy lány ült a homokban két idősebb férfivel, hangosan és nagyon gyorsan beszélgettek, Tege csak félig értette. Elnyúlt a víz szélén, lehunyta szemét, gyakorolta az idegen nyelvet. A lány ültében ide-oda mozgott, megérintette Tegét. — Bocsánat, — mondta Tege, és arrébb húzódott. A lány futólag ránézett: rövid, kenderszőke haja sima volt, kerek zöld szemét barna pettyek cirmozták. Szaporán beszélt, ahogy ült, éppen szembekerült Tegével, Tege nem hunyta le a szemét, a lány alaposan megnézte, és gyors beszéde közben elmosolyodott. A két férfi háttal feküdt Tegének, nyugodtan, türelmesen válaszoltak. Egy idő után a lány lehevedett, helyzetét alig változtatta, de közelebb került Tegéhez, karjuk és válluk egy vonalba került, és Tege megérezte kenderszőke hajának nyers illatát. Már megszokta a nyelvet: a lány valami spanyol halászfaluban szerzett tapasztalatait adta elő, a házban, ahol lakott, nem volt fürdőszoba, minden este a tengerben szappanozta le magát, de a szappan sohasem habzott. Fekvében Tege megérezte vállán a lány karját. Kissé odébb húzódott, de a lány karja csakhamar utolérte, bőrük ezúttal nagyobb felületen érintkezett. Felpillantott: a lány csukott szemmel, közömbösen feküdt. Tege körülnézett, óvatosan megmoccant, alig mozduló kisujjával apró kört rajzolt a lány könyök-hajlata fölé. A két idősebb férfi lustán cigarettázott, a lány a rákokról beszélt, nyersen, erősen fűszerezve fogyasztotta őket reggelenként a spanyol halászfaluban. Tege már két ujjal dolgozott, újabb köröket rajzolt, lassulókat és gyorsulókat, félig lebegőket és nyomatékosan meghúzottakat, a köröket kereszttekre, háromszögekre cserélte. A lány karja nem mozdult, a két férfi verejtékezve, egykedvűen hevert, Tege lassan lúdbőrözni kezdett. Egy idő után a lány kihúzta karját Tege ujjai alól, a szemébe nézett, és a víz felé indult. Férfiasan széles válla volt és nagyon karcsú dereka, gömbölyű csípője és hosszú, izmos láb-

szára. Tege lúdbőrözve tanulta meg testének ellentmondásos szerkezetét, és valamivel odébb ő is a vízhez ment. A lány úszni kezdett, tiz méterrel odébb Tege is úszni kezdett. Elhagyta a part menti fürdőzőket, s amikor megérezte hasán a lenti, hűvös áramokat, irányt változtatott, és meggondoltan közelebb nyomult. A lány kiemelte arcát a vízből és leplezetlenül mosolygott, Tege üdvözlésként homlokához emelte a kezét.

— Nem jön közelebb? — kérdezte a lány. — Fél a mély víztől?

— Dehogy — mondta Tege. — Rég elhagytam volna magát, ha akarom. De nem akarom.

A lány elnevette magát. — Milyen furcsán beszél! — Bal szeme felett fehér forradás húzódott, ettől kancsalítani látszott. — Maga turista?

— Utazó vagyok — mondta Tege. — Magyar utazó Budapestről, mielőtt találgatni kezdene.

— Akkor maga sportoló — mondta a lány. — Vízipólós?

— Annak látszom? — érdeklődött Tege. — Sajnos, minden sportot abbahagytam már az iskolában.

— Tavaly járt itt három magyar, a barátnőm családjánál, azok vízipólósok voltak. Mi nagyon szeretjük a magyarokat, én is szeretem őket, pedig maga az első, akit személyesen ismerek.

— Nagyon megtisztelő — mondta Tege. Lassan tempózott, hogy a lány beszélni tudjon. — Örülök, hogy megismerkedhetett egy magyarral. És most mutatkozzunk be, ahogy illik. — A lány felnevetett, tapasztni kezdtek a vizet, kezét fogtak a víz alatt. — Azért egész jól beszéled a nyelvet, Karlino — mondta a lány. — Karlinónak foglak hívni, egy portugál barátomat hívják így. Csak a kiejtésed nagyon furcsa.

— Inkább ne hívj Karlinónak — mondta Tege. — Nagyon kedveled a dél-európaiakat?

— A magyarokat még jobban. Kár, hogy így ismerkedtünk meg, le se tudunk ülni, hogy rendesen elbeszélgethessünk.

— Azért beszélgethünk.

— De én elfáradtam — mondta a lány, és mosolygott. — Nem szoktam meg, hogy úzás közben beszélgessek azzal, akit éppen most ismertem meg. Pihenni akarok.

— Pihenj — mondta Tege. — Majd tartalak. — A lány elnyúlt a vízen, Tege megtámasztotta a háta alatt, másik kezével tempózott. Lassan körbe forogtak. A lány megnyalta a száját, félkarral felnyúlt és átölelte Tegét, Tege óvatosan megcsókolta bal szemét a sebhely fölött, a lány felsóhajtott, és szájon csókolta. Átkarolták egymást, és vadul csókolódtak, Tege hatalmas erővel taposta a vizet, így sem tudott a felszínen maradni. Egymást átkarolva süllyedtek alá a habosra kavart vízben, mint a küzdő krokodilok, és összegabalyodva bukkantak fel.

— Te aranyos — lihegte a lány. — Közben lehunyta a szemed, te édes-édes. Magyarországon így szokták?

— Nem tudom — lihegte Tege. — Úgy látszik, én így szoktam, elsőre legalábbis.

— Így még sosem jártam — mondta a lány. — Nem is volt alattunk semmi, egészen rendkívüli, nem?

— Örülök, hogy újdonság lehettem. Te mi vagy tulajdonképpen, diák?

— Dehogy — mondta a lány. — Tavaly érettségiztem. Télen férjhez megyek.

— Valamelyikhez a két úr közül, akiket a parton hagytunk?

— Dehogy — a lány hason feküdt a vízben, pihent. — Azok a barátaim, kedves, öreg fiúk. A vőlegényem Szudánban van, fél évig ott dolgozik — simogatni kezdte Tegét. — És most mit csináljunk?

— Nem is tudom — mondta Tege bizonytalanul. — Amit szeretnék, ahhoz kopoltyú kellene, mert egészen a fenékig sülyednénk.

— Te kedves-édes magyar Karlino — mondta a lány. — Találkozunk valahol. Hol lakol?

— Egy idősebb hölgnél. Ezredes volt a férje, és öt macska lakik a szobámban. Nem hiszem, hogy örölnének neked, sem a hölgy, sem a macskák.

— Akarsz velünk ebédelni? Együtt ebédelek a barátaimmal, megígértem nekik, és örülni fognak neked. Utána felviszlek hozzánk, az anyám boldog lesz. Nagyon szereti a magyarokat.

— Nem fog menni — mondta Tege. — Kevés az időm, és nemsokára meg kell látogatnom valakit. Csak két napig maradok a városban. Nem találkozhatnánk estefelé? Értem jöhetnél, ide a kikötőbe, ide találok el legkönnyebben.

— Nagyon jó — mondta a lány. — Elviszlek vacsorázni, s aztán mindent csinálunk. Most pedig bemutatlak a barátaimnak.

A két napszemüveges férfi a homokban hevert, lustán cigarettáztak.

— Bemutatom az első magyar barátomat — a lány féllábon ugrálva a vizet rázta ki füléből. — Ez itt Karlino Budapestről, a másik nevét nem tudom kimondani.

A férfiak közömbösen nézték Tegét, feltámaszkodtak, kezét nyújtottak.

— Először jár nálunk? — kérdezte a kövérebb, akinek verejtékes hátához vékony sárréteget tapasztott a homok.

— Itt először — mondta Tege. — Különben másodszor vagyok Nyugaton.

— Mit nevez Ön Nyugatnak? — kérdezte a soványabb, akit fekete tere pácolt a nap.

— Például Ausztriát.

— Ausztria Közép-Európa — mondta a kövér.

— Mi máshogy számítjuk.

— Önöknél mások a földrajzkönyvek?

— Persze — mondta Tege. — Kelet-Poroszország például Lengyelországhoz tartozik.

— Maga politikus? — kérdezte a sovány.

— Kényszerűségből, olykor — mondta Tege. — Író vagyok.

— Igazán író? — kérdezte kíváncsian a kövér. — És mit szokott írni? Filmeket?

— Azt még csak próbáltam — magyarázta Tege. — Novellákat meg tanulmányokat.

— Miket? — kérdezte a sovány.

— Tanulmányokat. Esszéket.

— Aha — mondta a kövér.

— Ja úgy — mondta a sovány.

— Nem akar velünk ebédelni — panaszkolta a lány. — Zsúfolt programja van. Kihez is mész tulajdonképpen?

Tege kihúzta magát. — Steingruberhez — mondta büszkén. — Rémelem, bejutok hozzá, bár ő még nem tudja, hogy meglátogatom.

— Az kicsoda? — kérdezte a lány.

Tege elámult. — Nem ismered?

— Nem ismerhetek mindenkit a városban — bosszankodott a lány.

— Ti ismeritek?

— Sohasem hallottam ezt a nevet — mondta a kövér.

— Steingruber, a filozófus — mondta Tege.

— Mintha rémlene valami — mondta a sovány. — Az újságban olvastam, hogy havonta egyszer előadást tart a Kékkereszt Klubban, a Városványa téren.

— Hansen-díjas — mondta Tege. — Nálunk az egyetemen tanítják.

— Úgy tudom, leginkább öregek hallgatják az előadásait — mondta a sovány. — Azt hiszem, ő is nagyon öreg ember.

— Jövőre lesz nyolcvanéves.

— Ilyen öregemberek kedvéért jöttél te hozzánk? — bosszankodott a lány. — Ezért nincs időd velünk ebédelni?

— Már nem változtathatunk rajta — mondta Tege. — Nagyon fontosat kell mondanom neki — kezét rázott az urakkal. — Akkor este találkozunk.

— Hat és fél hét közt, a móló bejáratánál — mondta a lány. — Nehogy ott maradj az öreg varázslónál éjszakára.

— Nem hiszem, hogy marasztalni fog.

A lány átkarolta Tegét, jobbról-balról arcon csókolta. Az urak elterültek a homokban, égették testüket. Tege karján a sporttáskával útnak indult. Amikor kikerült szemsugarukból, nagy ívben visszakanyarodott, belépődött a toalettbe, és felöltözött. Térképen kereste meg a helyet, ahol ebédelni szándékozott, az autóbusról leszállva eltévesztette a helyes irányt. A térszerűen kiszélesedő úttest túlsó oldalán megpillantotta az éttermet, de nem talált gyalogosok számára átvezető utat. Az aluljárón kísérletezett, többször felszínre bukkant, de mindannyiszor rossz járdán találta magát, ahonnan nem sikerült célját megközelítenie. Végül a parkolóhelyen igyekezett átkelni, lelépett a járdáról és a veszteglő gépkocsik közt folytatta útját. Tilosban érezte magát, földre szegezett szemmel kezdte meg az átkelést, a gépkocsik rézsútosan sorakoztak egymás mellett, Tege egyre többet kerülgette, elvesztette szeme elől az éttermet. Mentében sosem látott fajtákkal találkozott: áramvonalas, kétszemélyes sportkocsikkal, békaszerűen lapos karosszériákkal, családi használatra kiképzett karaván-típusokkal. Tege megtanulta a nevüket, a legszebbek rugóját is kipróbálta, két tenyérrel hintáztatta meg a farrészt. A kocsik kecses ringásba kezdtek, rugózatukat dicsérte, hogy az imént elhagyott még hintáztott, amikor Tege már a következőt kezdte ringatni: hullámzó gépkocsik sorfala közt haladt előre. A csukott ablakok mögött fekete

keménykalapokat látott, bőrkesztyűt, óvszeres tasakot, női körömcipőt, hámozott banánt, üres palackokat, medvebocsot üvegszemmel, egy helyütt rózsaszín parókat is. Ember egyik kocsiban sem ült, és Tege csakhamar futni kezdett, dobogó szívvel érte el a kocsisor végét. Az étkezőhelyiségben az egyik magas szék elé állt, megvárta, amíg az ott ülő — kabát nélkül, vakítóan fehér ingén fekete csokornyakkendővel — bevégezte ebédjét, majd a helyére kapaszkodott. Gombalevest fogyasztott, apró tengeri rákot, uborkasalátát és vörös bort, mire befejezte, széke mellett már ott állt a következő étkező, vakítóan fehér ingben.

Tege délután negyed háromkor érkezett a kertés ház kapujához. A ház a város északkeleti szélén terült el, a térkép alapján ítélve, a városnál valamivel magasabban. Tege lenyomta a kertbe nyíló vaskapu kilincset, megállapította, hogy nyitva van, majd körüljárta az épületet. Gyermekkorának vidéki úriházaire emlékeztette, de elhanyagoltabb volt azoknál, a kert gyepszőnyegét nem nyírták, az utat hulladék fedte. A ház valamennyi ablaka zárva volt, a redőnyök leeresztve. Életnek nyoma sem látszott. Tege zoknit vett elő sporttáskájából, meztelen lábára húzta, megfésülködött, és belépett a kapun. Áthaladt a kerten: a szökőkút mellett kopott, fehér pad állt, a medencében három kövér aranyhal lebegett. A ház ajtaját nyitva találta, a bejárattal szemben csigalépcső vezetett felfelé. Tege köszönt, üdvözlésére nem kapott választ, szandálja alatt ropogott a száraz deszka. A csigalépcső előtérbe torkollott, falait kopott vadbőrök fedték. Csorba agyarú vadkan feje alatt aprócska öregember kuporgott, nagyító alatt bélyegeket rendezett egy mappában.

— Dr. Erwin Steingrubert keresem — mondta Tege. Az öregember megemelte ráncos, kopasz fejét, apró, gyulladásos szemével végigmustrálta Tegét. — Mit óhajt? — kérdezte madárhangon.

— Steingruber tanár úrral szeretnék beszélni — ismételte Tege. — Magyar turista vagyok. Kérem, jelentsen be neki.

— Steingruber tanár nem fogad — mondta az öregember. Kockás inget viselt, mellényt és ördögbőr térdnadrágot.

— Alszik talán?

— Nem alszik.

— Lenne szíves megmondani neki, azért jöttem ebbe a városba, hogy találkozzam vele. Mondanivalóm van a számára.

— Sajnálom — az öregember kézbe vette a nagyítót. — Steingruber nem fogad látogatókat.

Tege tanácstalanul állt. — Távozzon kérem! — kiáltott az öregember. — Nem érdeklődünk látogatók iránt. — Tege fejet hajtott, és sporttáskájával a karján lefelé indult. A csigalépcső alján középkorú, posztópapucsos asszony érte utol. — A tanár úr várja Önt. — Tege újból meghajolt, és visszatért az előtérbe. A helyiség üres volt, Tege leült a vadkan feje alá és várt. Az asszony néhány perc múlva hatalmas szobába vezette, amelyet homályba borított a félig lehúzott redőny. Az üres íróasztalon limonádés pohár állt, az íróasztal előtt hintaszékben az öregember ringatózkodott.

— Elnézést a grombaságért — mondta. — A táskájáról azt hittem,

fotoriporter. Egyébként valóban nem kedvelem a látogatókat, el is szoktam tőlük. Kérem, foglaljon helyet.

Tege leült. — Nem ismertem meg — mondta elképedten. — Egyáltalán nem hasonlít a régi képeihez. — Az öregember elfintorította mozgékony, ráncos arcát. — Honnan ismeri a régi képeimet?

— Három évig hetente ültem szemközt az arcképével — mondta Tege. — A vasárnapi iskolában, a második padsor jobb szélén, a református kollégium imatermében, egy Muhar nevű magyar városban, 1944 és 1947 között.

— Sohasem jártam Magyarországon — mondta Steingruber. — Nem tudtam, hogy ott népszerűsítik az arcképemet.

— Ez egy nagyon régi református kollégium — magyarázta Tege. — És Önről már harminc évvel ezelőtt is írtak doktori értekezést Muharon. Ott függött az arcképe a falon Kálvin, Cromwell, Kierkegaard és Bocskai István között, az utóbbi vezérlő fejedelme volt egy Erdély nevű tartománynak. De én a második padsor jobb szélén ültem, az Ön arcképével szemben.

— Megtisztelő társaság — mondta az öregember. — És már akkor elhatározta, hogy felkeres, ha a városba jön?

— Nem — mondta Tege. — Akkor az Ön egyik könyvének kivonatából tanultam filozófiát a gimnáziumban, később pedig nem állt módomban külföldre utazni. A címét két hete szereztem meg, amikor összeállítottam menetrendemet.

Az öregember egy legyet figyelt, amely fogva maradt a limonádés pohár ragacsos italmaradékában.

— El akartam mondani, hogy nagyon sokkal tartozom Önnek. Ön magyarázta el nekem, tizenöt éve, a konfirmációm előtt, hogy miért van szükségünk Istenre, tehát Öntől kaptam a lehetőséget, hogy később ne legyen rá szükségem. S még később hozzásegített, hogy megértem, mi az, amit Ön hitnek mond, lefordítsam magamnak és hozzátegyem ahhoz, ami fontos számomra.

A limonádés pohár alján a légy hallgatott, nyugalomba helyezte szárnyait, erőt gyűjtött a következő nekirugaszkodáshoz. — Szemtelenkedni óhajt, vagy az önéletrajzával megajándékozni? — kérdezte az öregember. — Egyiktől sem tartom vissza, de a maga helyében választanék a kettő közt, nehogy túl sok időt pazaroljon rám, s elmullassza az egyéb látnivalókat.

— Elnézését kérem — Tege száraz volt, mint a hathetes kétszersült és elszánt, mint egy sivatagi utazó, aki alól az imént múlt ki a teve.

— Egyelőre az azonosítás foglalkoztat, s ennek örömét kényszerülök Önre is ráerőszakolni. Ráadásul nyelvi nehézségeim vannak, mit bizonyára észrevett. Szeretném ha megértene: kezdetben Ön szimbólum volt a számomra, jelkép, mint Isten nagy, kék, pillátlan szeme a kollégiumi ágyunk felett, amely az önfertőzést kellett, hogy ellenőrizze. Később, amikor elolvastam a könyveit, nézetrendszer, amelyből ki tudtam választani azt, amire nem volt szükségem, s azt, ami hasznomra szolgált. De ez még nem Ön volt, dr. Erwin Steingruber, ebben a szobában, a hintaszékben, ahogy most látom, ahogy válaszol nekem. Elhatároztam tehát odahaza, felkeresem, igyekszem elmondani, hogy Ön érintkezésbe lépett velem, tizenegy éves koromban, és

kapcsolatban álltunk csaknem húsz éven át, anélkül, hogy értesült volna a létezéséről. Ön írta, mi a szerepe az insztanciának, annak az élménynek, amikor egy elvont jelenséget szembesíthetünk azzal a konkrétummal, amelyből keletkezett, amikor az ideát a maga halandó burkában pillanthatjuk meg.

— Ezt is tanították abban a gimnáziumban? — kérdezte az öregember.

— A teológusoknak ezt is. Én akkor tanultam meg, amikor Önről írtam évfolyamdolgozatot a budapesti egyetemen, 1955-ben.

— Filozófiát hallgatott?

— Nálunk mindenki hallgat filozófiát.

— Maga marxista? — kérdezte Steingruber.

Tege bocsánatkérő mozdulatot tett. — Ezt legutoljára egy kaliforniai játékgyáros kérdezte tőlem, tegnapelőtt éjjel a vonaton. Ne haragudjon, de Önnek is azt kell mondanom: akármit felelnék, félreérthetné. Ilyen kérdésre nem lehet egy szóban válaszolni, elnézését kérem, de ilyesmit valószínűleg kérdezni sem szabad. Amikor így kérdezték, Marx például nem tartotta magát marxistának. Gondoljon arra, hogy az Ön városában ma két kommunista párt létezik, s az egyik mindenképpen eretneknek mondana. Az ilyen kérdésre különben odahaza is egyre nehezebb egy szóban válaszolni. De ezt már magyarul kellene elmagyaráznom Önnek.

— Nem biztos — mondta az öregember. — Ha emlékszik, erről is írtam, nemcsak az insztanciáról. Szokványjelenség, minden dogma-rendszer bomlásakor színre lép, figyelemreméltó kezdetei a XV. század elején játszódtak le, a katolikus revizionisták és dogmatikusok harcai idején. Ezzel nem foglalkozott 1955-ben, az évfolyamdolgozatában?

— De igen — mondta Tege. — Némileg leegyszerűsítve vettem el a párhuzamot, utólag bevallom. A saját fejlődéseméletét játszottam ki Ön ellen, bizonyos fölényvel, amelynek sem elméleti, sem erkölcsi alapja nem volt. Ma körültekintőbben járnék el.

Az öregember gyufaszálat dugott a limonádés pohárba, a harcoló légy elé tartotta. — Liberálisabb szellemben, igaz? — kérdezte. — Hisz ennek köszönheti, hogy itt lehet, s életművének felidézésével színesítheti egy öregember unalmas délutánját.

— Más szót használnék, de valóban annak köszönhetem.

— És gondolja, hogy bármilyen szó alkalmazásával sok haszna lesz belőle? — a légy elfogadta a gyufaszálat, a pohár szélére mászott az öregember átemelte az íróasztalra. — Sok haszna, persze leszámítva a meztelen táncosnőket meg a sajátos élvezetet, amelyet személyem és nézeteim egybevetése Önnek állítólag jelent? Komolyan kérdezem: az a véleménye, hogy pótolhatatlan veszteséget jelentett volna, ha nem ismerkedik meg mindazzal, amit a mi országunk fölényének lehet mondani? Feltételezem, hogy tárgyilagos összehasonlításokat végzett.

— Természetesen — mondta Tege. — Már voltam egy kibernetikai kutatóintézetben, a *Láma* nevű szórakozóhelyen, egy felcserképző főiskolán, a tenger fenekén, most itt vagyok, és még nagyon sokféle

szeretnék eljutni. Mindenütt érzékenyen ügyelek a mérleg mindkét oldalára.

Az öregember unatkozni látszott. — Iszik egy pohár limonádét? Egyébbel nem kínálhatom meg — csengetett. — Hadd viszonzzam megtisztelő információját, amellyel arcképem népszerűségét adta tudtomra, azzal, hogy — nézeteim elterjedésétől függetlenül, mondhatnám érdektelenül — igyekszem figyelemmel kísérni mindazt, ami az Önök világában mostanában végbemegy.

A posztópapucsos asszony tele pohár limonádét helyezett Tege elé, szalmaszállal.

— Nem óhajtom kiábrándítani, még csak véleményének befolyásolására sem törekszem — mondta Steingruber. — Csupán megjegyezni kívánom, hogy annak a világnak, amelyhez a hazája tartozik, újabb kísérleteit nem előrehaladásnak ítélem, inkább a visszalépés elszomorító jelének. Felébredtek egy több évtizedig tartó álomból — rossz, lidércnyomásos álomnak nevezhetném, amelyből, s ez relatíve az Önök igazságát bizonyítja, szükségképpen fel kellett ébredni —, s rájöttek, hogy az embernek nem szükséges egyetlen nadrágban, ráadásul rendőri ellenőrzés alatt leélnie az életét. Ezért most ott folytatják, ahol az álomba esés előtt is folytathatták volna. Zárójelbe tették Istent, a meglevő kilenc vallás mellé természetettek egy tizediket, dogmákkal, egyházzal, legfelső lényvel, s amikor kiderült, hogy az új hitnek semmi előnye a régiekkel szemben, szépen megtérnek a hagyományokhoz, és megpróbálják behozni a lemaradást. Rájöttek, hogy az ember mindenekelőtt a hasán keresztül dönti el a hitét, s botrány gazdag országok szomszédságában szegénynek lenni.

— Egy pillanat — Tege izgalomba jött, kiitta a túlságosan édes, langyos limonádét. — Tanár úr megtisztel, hogy többes számban emleget, vagyis országgal azonosít, de engem sajnos nem hatalmaztak fel, hogy mások nevében nyilatkozzak. Szerény magánvéleményemmel kell, hogy beérje, s eszerint Ön némileg leegyszerűsíti a képletet. Engem például odahaza nemigen vádolnak azzal, hogy ellenszenvvel figyelem az Önök országát, de azért a hátam borsózdik a gondolatra, ha valaki valamely csoda folytán az Önök országát holnap mindenestől áttelepítené hozzánk.

— Teljes mértékben megértem a háta borsózdását — helyeselt leeresztett szemhéjai mögül az öregember. — Ha azonban ilyen finnyás az ízlése, odahaza mit cselekszik a kényes háta? Tegnapelőtt olvastam az újságban, hogy Budapesten három hétig nem lehetett vécepapírt kapni.

— Még egy pillanat — mondta Tege. — Hogy a közbülső kérdésre feleljek: odahaza is hosszú ideig borsózdott a hátam, olykor most is, például, ha Budapesten három hétig nem lehet vécepapírt kapni, ahogy arra az újságja ez esetben pontosan mutatott rá. A vécepapírt felülmúló esetek is akadnak. De hadd jegyezzem meg, hogy annak az időszaknak, amelyet Ön az álomból való felébredésnek nevezett, a legelső perceiben vagyunk még, hogy folytassam a hasonlatot, a csipát is alig törültük ki a szemünk sarkából. Az átmenetnek ez az időszaka még nagyon hosszú ideig fog tartani, és eredményeihez bizonyára hozzájárul az is, hogy a magamfajták meglátogatják ezt a világot, megnézik

a gyárakat, az autókat, a *Láma* bárt és — elnézést — Önt. A legelső percekhez hozzátartozik az is, hogy honfitársaim közül egyesek a legszívesebben hazahoznák az egészet, mások viszont eltiltanák még a látványát is. De semmi esetre sem tudom megfosztani magam a meggyőződéstől, hogy ennek a folyamatnak nemcsak rövid távú haszna van, hanem olyan lehetősége is, amely, ha valóra válik, az Önök számára is támpontot jelenthet, ha viszont szertefoszlik, becsukhatjuk a boltot mindkét oldalon.

Az öregember megélenkült. — Ha szabad megkérdezni, tulajdonképpen mivel foglalkozik?

Tege lesütötte a szemét. — Írni szoktam.

— Regényeket?

— Azt is — vallotta be Tege. — Meg tanulmányokat.

— Szóval kollégámat tisztelhetem Önben — állapította meg irónia nélkül Steingruber. — Azért kérdezem, mert kíváncsi lennék, valamivel kézzelfoghatóbban, mondhatnám egzaktabbül meg tudná-e fogalmazni számomra az imént mondott, szép, de kissé testetlen szavait?

Tege nagy lélegzetet vett. — Úgy gondolom, megfelelő körülmények között sikerülhet elérhetővé tenni azt az állapotot, amelyet a már említett, s Ön által is gyakran idézett német filozófus az emberi lényeg önmegvalósításának nevezett. Megközelíthetjük az ember külső és belső felszabadítását, azt a szabadságot, amely egyaránt feltételezi a sok nadrágot, hogy az Ön hasonlatánál maradjak, meg a tudatosított örömet a sok nadrág birtoklása és a nadrággyártás megtervezésében való részvétel felett. Azt a szabadságot, amelyben az ember öröme felülmúlja a csavar örömét, hogy beleillik a gépezetbe és jutalmul megolajozzák. Lehet, hogy ezt is homályos fogalmazásnak itéli, de részletesebben már csak magyarul tudnám kifejezni magam, s magyarul is csak mostanában kezdjük az ilyenfajta megfogalmazásainkat gyakorolni. Ha hazamegyek, szívesen megküldöm fordításban a tanulmányt, amelyben egy fiatal tudós ennek a megközelítési folyamatnak a közgazdaságtani vizslatát adja. Az idevágó versek sajnos csak eredetiben élvezhetők.

— Ne fáradjon vele — mondta az öregember. — Félek, hogy nem nagyon kötne le. Ugrás a szabadság birodalmába, ha jól értettem a fejtegetései lényegét, igaz? De egyrészt ezt nem maga mondja először, másrészt ez az ugrás hovatovább ötven éve tart, s nem nagyon látom jelét, hogy az ugrók egy tapodtat is előbbre jutottak volna. Az általam nagyrabecsült német filozófus az idők folyamán utópistának bizonyult, nem gondolja?

— Attól függ, honnan nézzük — mondta Tege. — Nem láthatta előre az álmot, amelynek maradványai, mint említettem, még ott vannak a szemünk sarkában. Az anyag, amelyen bizonyított, alkalmasint sokban elavult, a modell változott, de a módszernél senki sem talált ki használhatóbbat. Más kérdés, hogy jól használják-e.

— Vagyis Ön továbbra is híve a fejlődés-legendának? — kérdezte kíváncsian az öregember.

— A változás fejlődésének minden bizonnyal — mondta Tege. — Nem utolsósorban az Ön segítsége alapján.

— Érvénytelen — mondta Steingruber. — Aki akkor segített Ön-

nek, alig volt idősebb, mint most Ön, s gondolkodása pubertáskoránál tartott. De azóta sok minden történt, ami segítette megérlelni a gondolataimat, és kiderült, hogy út van ugyan, de nem visz felfelé. Az emberiség mind nagyobb számú, az emberi létezés egyre összefüggőbb, a gazdasági környezet leleményesebb, a civilizáció takarója látványosabb, de az ember nem lett több, mióta kilépett a barlangból, csak a keretei változtak, bánt és bántódik, gyűlöl és öl és fáj, az erkölcsé éppúgy hiányzik, mint a Tízparancsolat megszületése idején. Örülök, hogy viszonylag korán sikerült ezt belátnom, különben most osztozhatnék jezsuita kollégám kései népszerűségében a mindenható fejlődést meg az emberiség egységes eszmészféráját illetően. Kétes népszerűség, az emberiség ugyanis javíthatatlanul hisz az illúzióknak, ezért tart ott, ahol tart.

Az öregember lehunyta szemét, és ringatózni kezdett a hintaszékben. Tege kiitta a limonádé maradványát.

— Ha szabad ellenvetést tennem, ezek szerint Ön is illuzionista. Könyveket ír ma is, és havonta előadást tart a Kékkereszt Klubban.

— Nagyon sablonos ellentétpárokban gondolkodik, fiatalember — mondta fáradtan Steingruber. — Én nem azt javasoltam, hogy nézzük a köldökünket. Csupán kétkedésemet fejeztem ki az Ön merész történetfilozófiai látomását illetően, s azt, amit Ön belső fejszabadításnak nevez, célravezetőbbnek vélem a szeretetre építeni. S ennek tudatosításában látom a magam — mindenestre roppantul szerény — szerepét.

Tege felállt, és karjára akasztotta a sporttáskát. — Amikor az egyetlenem végigolvastam a könyveit, mindig nagyon jól meg tudtam érteni Önt magammal. Utólag megbocsásson, egy kis csalás volt a dologban. Ahol hitről, istenről és a többiről írt, oda én behelyettesítettem a magam fogalmait, s ezzel a csekély módosítással a továbbiakban nagyon jól hasznosítottam a fejtegetéseit. Köszönöm, hogy újabb alkalmat adott a hasznosításra, és elnézést kérek a betolakodásért.

— Isten vele — mondta Erwin Steingruber. — Az Ön váratlan megjelenése engem is megerősített egy feltevésemben, amelyet fiatalabb éveimben megvetésre méltónak ítélttem volna. Hogy tudniillik minden gondolatot alapvetően befolyásainak a kigondoló személyes körülményei: fiatal-e vagy öreg, egészséges vagy rövidebb a bal lába, egy országnak szánja-e gondolatait vagy a házvezetőnőjének, és így tovább. Vagyis a gondolkodásnak s a belőle következő magatartásnak is megvan a maga célszerűségi szerkezete. Mindezt saját életutam alapján bizonyítottnak látom, s ezért nem lennék képes vitatkozni Önnel. Csaknem háromszorosan fiatalabb nálam, s ez bár jogosulatlan, de meggyőzhetetlen előny. Sok szerencsét kívánok az elképzeléseibe.

— Bizonyára sok szerencse is kell hozzá — mondta Tege.

Lement a recsegő csigalépcsőn, elhaladt a szökőkút, a lebegő aranyhalak mellett. Nagyapjára gondolt, utolsó sétájukra a muhari hársfák alatt, a csillagfényes nyári éjszakában, három héttel a halála előtt: tizenhat éves volt, szorosan fogta nagyapja száraz, kemény tenyerét, egymás mellett mentek, egy darabig beszélgettek, aztán már nem volt mit mondaniuk egymásnak. Tegének fájt a szíve, tele volt szeretettel és sajnálattal.

Negyed hét múlt, amikor harmadszor ért le a tengerpartra, és a tenger harmadik arcával fogadta. A felhőtlen ég sötétebb kékre váltott át, valahonnan szél támadt, megsuhogtatta a tengerparti fákat, felbarrázdálta a sima vizet. A szél, a víz, a hajlékony fák egyenletes zajt hallattak, Tege körül láthatatlanul dinamó surrogott. A móló mellett új hajók álltak, kettő induláshoz készült, a kajütökben égtek a lámpák, a híd előtt felsorakoztak az utazók. A móló sziklái közt horgászok várakoztak, rövid nadrágban, meztelen lábukon gumipapucs. A tengerben senki sem fürdött, a homokból eltűntek a csikos sátrak, és a félkör alakú gyékénykosarak. Tege elsétált a mellékhelyiségig, ahol délelőtt átöltözött, aztán lement a víz szélére. Kereste testének dél-előtti nyomát a homokban, de nem találta, a keskeny árkot, amelyet lába vágjt a vízig, befújta a szél, elmosta a dagály. Az ég alja vörösen ragyogott, a szirtek gyermekfogsorán túl egyetlen hajó sem látszott. Tege visszafelé indult, mire a móló tövéhez ért, a lány már várta, nyitott sportkocsival parkírozott az út szélén.

— Ne haragudj, hogy elkéstem! — kiáltotta. — Úgy félttem, hogy nem vársz meg. Megjött a vőlegényem barátja, levelet hozott, és kellett neki néhány szót mondanom.

— Semmi baj — mondta Tege. — Addig néztem a tengert. — Beült a kocsiba, a lány óvatosan farolni kezdett. — Egy vers jutott eszembe, egy magyar vers, arról van benne szó, hogy vörös az égája.

— Mondd magyarul.

— Vörös az égája, szélvihar lesz holnap, azok a vén falak mindmind leomolnak.

— Jaj, de mulatságos a nyelvetek! — kiáltott a lány. — Olyan, mint mikor nagy kutyák szaladnak az aszfalton és kopog a körmük. Ezt egy magyar költő írta?

— Egy elég híres magyar költő.

— Egyetlen híres magyart sem ismerek — mondta szomorúan a lány.

— Bartók is magyar volt — mondta türelmesen Tege.

— Bartók Amerikában élt, csak a neve volt magyar. Te vagy az első magyar, akit ismerek, mondtam már.

— Helyes — mondta Tege. — Váltunk át új témára.

— Jól éreztél magad az öreg barátodnál?

— Remekül — mondta Tege. — Gyönyörködtem és kinlódtam, mint egész nap. Mint tegnap és tegnapelőtt. Mint bizonyára holnap és holnapután is.

— Tessék? — kérdezte a lány.

— Azt mondtam, hogy ellentmondásosan érzi magát az ember nálatok. Tátja a száját, és üvöltöni szeretne, és mindkettőért szégyelli magát. Kitűnő tréning gyakorló mazochistáknak.

— Mit mondasz, Karlino? — a lány tágranyította szemét. — Csak nem azt akarod mondani, hogy ilyen betegséged van?

— Na jó — mondta Tege. — Beszéljünk megint másról. Hova viszel tulajdonképpen?

— Megmutatom a filozófusok villáit a város szélén. De igazán nincs betegséged, Karlino?

— Igazán nincs. Csak ne hívj Karlinónak.

— Kapcsold be a szíjadat — mondta a lány.

— Tege bekapcsolta a széles biztonsági szíjat, a lány felgyorsított. Az országút két oldalán sokemeletes új házak kezdődtek, levegősen kiképzett terek, a parkokban gyerekek játszottak.

— Ez az új városnegyedünk — mondta a lány. — Két nagy gyár építtette az alkalmazottainak. A munkások és mérnökök a saját öröklakásaikban laknak, részletre fizetik a gyárnak, nagyon sokat dolgoznak, és ez mindenkinek jó. Nálatok is vannak öröklakások?

— Persze — mondta Tege. — Ha eljössz Magyarországra, majd megmutatom, elég sok munkásnak és mérnöknek van. Csak nálunk nem a gyárnak fizetik a részletet, s nem dolgoznak sokat. Nem viszel árokba?

Kijutottak az új házak közül az országútra, a kocsí száguldott. Az út szerpentínben viitt felfelé, a lány szélinek tartotta az arcát, szőke haja homlokába csapódott.

— Ma még nem vezettem. Ha egyetlen nap nem vezetek, az olyan, mintha nem ettem volna, falra tudnék mászni. Odanézz!

Az országút mentén líget kezdődött, a fák koronáját kör alakúra nyírták. A fákon túl sárgára festett házak következtek, félkör alakú tetővel, homlokzatukon nagy, kék karika. Az ablakok mögül sűrű, tejfehér fény szűrődött ki.

— Ezek a mi filozófusaink — magyarázta a lány. — Amerikából is átjönnek a turisták megnézni őket. Pedig ugyanolyan emberek, mint te meg én, csak éppen félkör alakú tetőt építenek a házaikra, és estéenként együtt énekelnek meg olvasnak. A kör a filozófia jelképe, azt hiszem, a termékenységét jelenti.

— Nem egészen. A kör az szimbolizálja, hogy szerintük minden egybe tartozik, az embernek, állatnak, növénynek, sőt a háznak is egyforma lelke van. A kört még Arnim von Holzheim nagymester jelölte meg szimbólumként valamikor a XVII. században, megnéztem odahaza a lexikonban, mielőtt útnak indultam.

A lány az órájára nézett. — Meglehet. — Óvatosan lefarolt az országútról, beállt a fák alá, kikapcsolta a reflektort. — Ha valaki ma reggel azt mondja nekem, hogy lesz egy magyar barátom, el nem hiszem neki. És tessék, az első magyar barátom kell ahhoz, hogy elmagyarázza a saját filozófusaimat. — Tegéhez dőlt, orrát a nyakába fúrta, felborzolta haját. — Te édes, csupaész Karlino!

— Egy pillanat — kérte Tege. — Hogyan tervezed a további programot?

— Minden rendben van — mondta a lány. — Visszamegyünk a városba, és elviszlek vacsorázni. Utána sajnos nem mehetünk fel hozzánk, mert itt van a völegényem barátja. De majd keresünk valami jó helyet.

A lány ujjával a nyakán, Tege hátradőlt a kocsiban. — És ha nem lenne itt a völegényed barátja, akkor hogyan terveztél volna? — A lány kuncogott és kapart. — Felvittél volna a hófehér leányszobádba? — érdeklődött Tege. Hirtelen nagyon fáradtnak érezte magát. — Mit szolt volna hozzá édesmama és édespapa?

— Mit szoltak volna? — kérdezte értetlenül a lány. — Nem szoktak szólni. — Kigombolta Tege mellén az inget. — Isteni, egészen

sós a bőröd. Olyan fekete vagy, mint egy csokoládés sütemény, csak éppen sós. — Gyors mozdulattal Tegéhez nyúlt.

— Még egy pillanat — mondta Tege, és elhúzta magát. Olyan fáradt volt, hogy azonnal elaludt volna a kocsipárnán. — Nálad ez is úgy van, mint a vezetés? Falra mászol, ha egy nap nem csinálod?

— Miért kell annyit beszélni, te precíz, csudaokos Karlino — újból Tegéhez nyúlt. — Hát nem kívánsz engem? — kérdezte csodálkozva.

— Tulajdonképpen nagyon — vallotta be Tege. — De először is vedd számításba, hogy éjszaka alig aludtam a vonaton, egész nap dolgoztam, tehát nagyon fáradt vagyok. Másodszor, még sohasem csináltam autóban. Harmadszor pedig nem állapodtunk meg a pénzben.

A lány kibontakozott Tegéből. — Milyen pénzben?

— Hogy mennyit kapok — mondta Tege önfeledten. — Hát mit képzelsz? Én turista vagyok, kevés valutát hoztam, és rámfér egy kis pénz, országaink amúgy is kereskedelmi kapcsolatban állnak. Ráadásul nős vagyok, s nem kívánhatod, hogy ingyen csaljam meg a feleségemet, így viszont özbőr kabátot vehetek neki. Ha megegyezünk, nem lesz okod panasza, erről kezeskedem.

A lány felállt, meghajlította hátát. — Te! — mondta halkan.

— Eszedbe ne jusson pofon ütni — mondta boldogan Tege. — Mert úgy megverlek, hogy nem lesz erőd hazavezetni ezt a kitűnő kocsit hófehér leányszobádig, és segítséget kell kérned a filozófusoktól.

— Kifelé! — mondta nagyon halkan a lány. — Azonnal szálljon ki a kocsimból, különben rendőrt hívok.

Tege karjára öltötte sporttáskáját. — A rendőr jó lesz. Magam is panaszt kívánok tenni, hogy becsületes turisták ellen bizonyos hölgyek erőszakot kísérelnek meg, majd megtagadják az anyagi ellenszolgáltatást, így értelmezik a békés egymás mellett élést. Jó éjszakát kívánok, üdvözlöm a vőlegényedet Szudánban.

Kilépett a fák közé, lefelé indult a kanyargós országúton. Háta mögött felzúgott a sportkocsi, és Tege oldalt lépett: ahogy elhúzott mellette, a lány hozzávágta a kocsimosó rongyot. Tege magában káromkodott, göröngyöt hajított a kocsi után, teljesen feleslegesen, és leült az út szélén. A csillagfényes, nyári éjszakában semmit sem látott, csak a filozófus-házak ablakai mögül sugárzott a tejfehér fény. Egy idő után felállt, és lefelé indult: a város fényei messze alatta villóztak. Távolról kutyá ugatott, az országúton apró földibékák vonultak, Tege gondosan kikerülte valamennyit. Nagyon sokáig gyalogolt, egyedül volt, mint délelőtt a tenger fenekén, gépiesen lélegzett, érzékszervei és pórusai magukba emeltek egy részt az országútból, a fák-ból, az éjszakából, ez tartozott öhozzá, a többi idegen anyag volt. Motorzúgást hallott a háta mögött, az út szélére állt, és felemelte a kezét. Az autó nem állt meg. Tege elveszítette időérzékét, tovább haladt lefelé. A fák csúcсарól álmos madárhang hallatszott, az út menti fű halkan ciripelt, a csillagfényes égből megfoghatatlan esőcseppek permeteztek, Tege a Walt Disney-filmek éjszakájában haladt előre, minden kanyarban várta, mikor szólítja meg a bölcös bagoly, a bátor egér, a fák közt jószívű törpéket keresett. Reflektorfény gyulladt ki, Tege újból kitette kezét. Négyszögletes, csukott teherautó állt meg mellette.